

Sygn. akt V KK 461/22

POSTANOWIENIE

Dnia 5 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 stycznia 2023 r.,
na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
sprawy **P. G.**,
skazanego z art. 56 § 2 k.k.s.
z powodu kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku
z dnia 30 maja 2022 r., sygn. akt VI Ka 545/19,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Słupsku
z dnia 17 października 2019 r, sygn. akt II K 104/19,

p o s t a n a w i a:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania kasacyjnego**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 17 października 2019 r. (sygn. akt II K 104/19) P.G. został uznany winnym czynu z art. 56 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., za który wymierzono mu karę 2 lat pozbawienia wolności oraz orzeczono środek karny w postaci ściągnięcia osiągniętej korzyści majątkowej w postaci równowartości pieniężnej w wysokości 4.056.166 PLN.

Sąd Okręgowy w Słupsku wyrokiem z dnia 22 maja 2022 r. (sygn. akt VI Ka 545/19) zmienił powyższy wyrok w ten sposób, że wyeliminował z opisu czynu przypisanego oskarżonemu P. G. ujęte w pkt I aktu oskarżenia zaniżenie podatku należnego w wyniku nieuwzględnienia do podstawy opodatkowania podatku

akcyzowego za miesiące od lipca 2013 r. do września 2014 r. z tytułu sprzedaży nabytego w tym okresie suszu tytoniowego w ilościach wynikających z fikcyjnych faktur VAT wystawianych na rzecz podmiotów nieistniejących oraz za miesiące od października do grudnia 2014 r. z tytułu sprzedaży nabytego w tym okresie suszu tytoniowego w ilości 24 600,10 kg; ustalił czas czynu oskarżonego na okres od 1 sierpnia 2013 roku do 25 lipca 2014 roku; ustalił, iż uszczuplenie podatku VAT za ten okres na skutek działań oskarżonego opisanych w pkt II i III zarzucanego czynu wyniosło łącznie kwotę 15 722,32 PLN oraz zakwalifikował ten czyn oskarżonego z art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i skazał P. G. na karę 50 stawek dziennych grzywny ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 150 złotych, a na podstawie art. 33 § 1 k.k.s. orzekł wobec oskarżonego środek karny ściągnięcia równowartości osiągniętej z popełnienia przestępstwa korzyści majątkowej w wysokości 15 722,32 PLN.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację na niekorzyść skazanego wniósł Prokurator, zarzucając wyrokowi *„rażące naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia: art.439 § 1 pkt. 8 k.p.k. w zw. z poprzez błędne przyjęcie, że zachodzi ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej wskutek uprzedniego prawomocnego skazania za czyn zakwalifikowany z art.61 § 1 k.k.s. i art.54 § 1 k.k.s. w zw. z art.38 § 2 pkt. 1 k.k.s. w zw. z art.6 § 2 k.k.s. w zw. z art.7 § 1 k.k.s. prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku sygn. II K 352/17 z dnia 28 marca 2017 r., który to wyrok obejmował transakcje udokumentowane fakturami, które nie miały miejsca ze wskazanymi w nich podmiotami i nie ujawnił podmiotów, którym sprzedał susz tytoniowy i w ten sposób uchylał się od zapłaty podatku akcyzowego w kwocie 48.010.350 zł, w sytuacji gdy nie ma podstaw do zastosowania art.439 § 1 pkt.8 k.p.k., gdyż czyn zarzucony P. G. w postępowaniu II K 104/19 dotyczył poświadczenia nieprawdy w deklaracjach VAT i uszczuplenia podatku VAT w kwocie 4.065.166 zł.”*

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Słupsku i przekazanie sprawy oskarżonego P. G. temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Obrońca w odpowiedzi na kasację wniósł o jej odrzucenie albo oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Powodem zmian dokonanych w wyroku Sądu I instancji było stwierdzenie przez Sąd odwoławczy wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci res iudicata. Sąd wskazał bowiem, że *„zachowanie P. G. o będące przedmiotem części postępowania w niniejszej sprawie, opisane w pkt I zarzutów zostało już osądzone wcześniej. W ocenie Sądu odwoławczego, mając na uwadze, że działania były nierozzerwalnie ze sobą powiązane, miały miejsce w tym samym czasie, dotyczyły tych samych transakcji, a wysokość podatku od towarów i usług był zależna od podatku akcyzowego, opisane zachowania prowadzące do uszczuplenia zarówno podatku akcyzowego, jak i podatku od towarów i usług winny były być ocenione w jednym postępowaniu i kwalifikowane w ramach kumulatywnej kwalifikacji prawnej”*.

Jak wynika z akt sprawy, wcześniejszym wyrokiem Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 28 lutego 2018 (sygn. akt II K 352/17) P. G. został skazany za czyn z art. 61 § 1 k.k.s. i art. 54 § 1 k.k.s. w zw. z art. 38 § 2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. polegający na tym, że w okresie od 15 marca 2013 roku do 31 grudnia 2014 roku w S. prowadząc działalność gospodarczą pod firmą T. -P. G. w S., będąc pośredniczącym podmiotem tytoniowym, działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru i krótkich odstępach czasu wprowadzając do ksiąg podatkowych swojego przedsiębiorstwa wystawione przez siebie w sposób nierzetelny faktury dokumentujące sprzedaż tytoniu nieistniejącym podmiotom zagranicznym oraz dokumentując sprzedaż spółce E. S.R. tytoniu, która nie miała miejsca, jak i nie ujawniając w nich wszystkich podmiotów, którym sprzedawał tytoń, nierzetelnie prowadził księgi i uchylał się od opodatkowania podatkiem akcyzowym nie ujawniając właściwemu organowi w składanych deklaracjach przedmiotu opodatkowania, przez co naraził podatek akcyzowy w wysokości 48.010.350,00 zł na uszczuplenie.

W niniejszej sprawie kasacja Prokuratora sprowadza się de facto do zakwestionowania sposobu oceny materiału dowodowego i poczynienia w sprawie ustaleń faktycznych dotyczących uprzedniego skazania wyrokiem w sprawie pod sygnaturą II K 352/17 i wpływ tych rzekomych błędów na ostateczną ocenę

wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej. By jednak oskarżyciel w takiej sprawie mógł wnieść kasację, należy ustalić, czy do czynienia mamy z wyrokiem uniewinniającym lub umarzającym (vide art. 523 § 3 k.p.k.). W niniejszej sprawie doszło do specyficznego wyrzeczenia charakterystycznego dla konstrukcji czynu ciągłego, a więc wyeliminowania z opisu czynu przypisanego pewnych zachowań, które to postąpienie nie powoduje dekompletacji przesłanek czynu ciągłego, ale nadanie mu innej niż pierwotna formy. Jak wskazuje się w doktrynie, „Przyjęcie jako podstawy kwalifikacji kilku zachowań czynu ciągłego sprawia, że „w sytuacji gdy wyniki przewodu sądowego nie stwarzają podstawy do uznania, że oskarżony dopuścił się przestępstwa ciągłego (czynu ciągłego – w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s.) w zakresie zarzucanym mu w akcie oskarżenia, sąd nie uniewinnia go z poszczególnych fragmentów przestępstwa ciągłego (czynu ciągłego), lecz eliminując te fragmenty z opisu czynu w uzasadnieniu wyjaśnia, dlaczego przypisany oskarżonemu czyn ciągły nie obejmuje wszystkich pojedynczych zachowań składających się na przestępstwo ciągłe (czyn ciągły)” (P. Kardas [w:] G. Łabuda, T. Razowski, P. Kardas, *Kodeks karny skarbowy. Komentarz*, wyd. III, Warszawa 2017, art. 6. Teza 63). To do wnoszącego kasację oskarżyciela publicznego należało uzasadnienie, czy art. 523 § 3 k.k. odnosi się także do konfiguracji procesowych jak w niniejszej sprawie (brak procesowego wyrzeczenia o uniewinnieniu lub umorzeniu). W kasacji brak jednak rozwinięcia tego wątku i wykazania, czy kasacja mogła zostać wniesiona na niekorzyść skazanego.

Sąd Najwyższy nie przesądzając tego teoretycznego zagadnienia nie dostrzega w kasacji ponadto wykazania rażącego naruszenia prawa mającego istotny wpływ na treść orzeczenia. Prokurator cały ciężar argumentacji kładzie na zakwestionowanie oceny Sądu II instancji w zakresie tego, czy doszło do ponownego skazania za ten sam czyn zabroniony. Sąd klarownie wyłożył swoje racje akcentując, że w obu postępowaniach analizowano ten sam kompleks zachowań sprawcy, tyle, że w jednym w optyce norm tyczących podatku akcyzowego, a w drugim podatku VAT. Argumenty kasacji sprowadzają się do zakwestionowania ustalenia faktycznego, że zamiarem sprawcy było objęcie dokonanie uszczuplenia w sferze obu należności publicznoprawnych. Nie koncentruje się on jednak na sygnalizowanym w petitum kasacji zarzucie

naruszenia prawa procesowego. Nie przedstawia pogłębionych rozważań nad zagadnieniem wielości i jedności czynu w kontekście wielu naruszonych norm. Problematyka ta jest ekstensywnie opisana w bogatym orzecznictwie i doktrynie prawa karnego. Nie chodzi tu jednak by przytoczyć konkretną koncepcję czy teorię, ale by dane zagadnienia opisać w sposób umożliwić merytoryczną kontrolę tego, czy w istocie doszło do rażącego błędu w stosowaniu prawa procesowego.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

[as]